

Aan de minister van VRO
Van DGVB

nota

Beslisnota bij de beantwoording van de Kamervragen van de leden Zeedijk en Palmen (beiden Nieuw Sociaal Contract) over woonwagenbewoners

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000424626

Datum
2 juli 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met
Woningbouw

Bijlage(n)
1

Aanleiding

De leden Zeedijk en Palmen (NSC) hebben op 17 juni jl. Kamervragen gesteld over het woonwagenstandplaatsenbeleid.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de antwoordbrief en deze te laten verzenden.

Kern

Aanleiding van de Kamervragen zijn een gerechtelijke uitspraak over het Haagse woonwagenbeleid en het in april jl. verschenen verkennend onderzoek van de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR). De uitspraak houdt in dat de gemeente Den Haag binnen vijf jaar de wachttijd voor een standplaats moet gelijk trekken met die van een 'grondgebonden' sociale huurwoning, een zelfstandige woning dus. Het NCDR rapport stelt dat vooral door discriminatie en vooroordelen het aantal standplaatsen de afgelopen jaren niet of nauwelijks is gegroeid.

Uit zowel de twee artikelen op basis van waarvan de vragen zijn gesteld, als het NCDR rapport, blijkt dat woonwagenbewoners teleurgesteld zijn in de rol van het Rijk en gemeenten. Gesteld wordt dat het BZK beleidskader Gemeentelijk Woonwagen- en standplaatsenbeleid uit 2018 er toe heeft geleid dat de afname van het aantal standplaatsen is gestopt. De verwachting bij veel bewoners was dat het beleidskader zou leiden tot een snelle groei van het aantal standplaatsen. Deze is uitgebleven waardoor teleurstelling is ontstaan. In de beide artikelen en het NCDR rapport wordt het uitblijven van de groei vooral verklaard door discriminatie. In de beantwoording is aangegeven dat het mogelijk is dat onbekendheid en vooroordelen een rol kunnen spelen, maar dat er ook een aantal objectieve factoren zijn die het uitblijven verklaren. Dit zijn o.a. de hoge onrendabele top, het gebrek aan locaties en gemeentelijke onbekendheid van het beleidsveld.

Toelichting

- Het aantal standplaatsen is de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven, eind 2022 waren er 9.364 standplaatsen, verdeeld over ruim 1.100 woonwagenlocaties. Uit de Herhaalmeting 2023 blijkt dat het aanbod de afgelopen twee jaar met 49 is toegenomen. Gemeenten gaven aan plannen te hebben voor de uitbreiding van ruim 1.000 standplaatsen;

- In 1998 is de woonwagenwet ingetrokken en werd woonwagenstandplaatsenbeleid onderdeel van het reguliere gemeentelijke woonbeleid;
- Vanaf het begin van deze eeuw heeft een aantal nationale, Europese en internationale (rechterlijke) instanties zich uitgesproken over de invulling van mensenrechten en de voorwaarden die in acht moeten worden genomen ten aanzien van de huisvesting van woonwagenbewoners;
- Verschillende van die (rechterlijke) instanties, waaronder de Nationale ombudsman, hebben aangegeven dat Nederland tekortschiet in de invulling van de mensenrechten van woonwagenbewoners;
- Mede hierdoor heeft BZK in 2018 het Beleidskader Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid uitgebracht. Kern van het beleidskader is dat gemeenten in hun woonbeleid rekening moeten houden met de specifieke woonbehoefte van woonwagenbewoners en moeten voorzien in voldoende standplaatsen, zodat woonwagenbewoners binnen een redelijke termijn een standplaats kunnen krijgen. Aangegeven is dat de minister van BZK iedere twee jaar het aantal standplaatsen monitort.

Onze referentie

2024-0000424626

Datum

2 juli 2024

Mensenrechten

- Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat woonwagenbewoners een minderheidsgroep vormen met een eigen culturele identiteit die bescherming van de overheid verdient;
- Bij de huisvesting van woonwagenbewoners dient rekening te worden gehouden met onder meer de volgende grondrechten: het recht op huisvesting, het recht op bescherming van privéleven en het recht op gelijke behandeling.

Beleid vanuit BZK/VRO

- Woonwagenbewoners zijn één van de aandachtsgroepen van het programma *Een thuis voor iedereen*. In de jaren 2020 t/m 2023 waren middelen beschikbaar voor het versneld realiseren van huisvesting voor een aantal aandachtsgroepen, waaronder woonwagenbewoners. Er is voor 700 standplaatsen subsidie aangevraagd. Vanuit Platform31 is een kennis- en ondersteuningsprogramma opgezet dat goede voorbeelden verzamelt en verspreidt, zoals het uitvoeren van een behoefteonderzoek, de toewijzing van standplaatsen en de regionale aanpak. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de VNG en Aedes. Het programma wordt gefinancierd door het ministerie van BZK/VRO.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	